

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

మహర్షి వేదవ్యాసప్రణీతం శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం
॥ పంచమస్కంధే నవమోఽధ్యాయః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ పంచమస్కంధే నవమోఽధ్యాయః ॥

శ్రీశుక ఉవాచ

అథ కస్యచిద్ ద్విజవరస్యాంగిరఃప్రవరస్య శమదమతపః -
స్వాధ్యాయాధ్యయనత్యాగసంతోషతితిక్షాప్రశ్రయవిద్యా -
నసూయాత్మజ్ఞానానందయుక్తస్యాత్మసదృశశ్రుతశీలాచార -
రూపాదార్యగుణా నవ సోదర్యా అంగజా బభూవుర్మిథునం చ
యవీయస్యాం భార్యాయాం ॥ 1 ॥

యస్తు తత్ర పుమాంస్తం పరమభాగవతం రాజర్షిప్రవరం
భరతముత్సృష్టమృగశరీరం చరమశరీరేణ విప్రత్వం
గతమాహుః ॥ 2 ॥

తత్రాపి స్వజనసంగాచ్ఛ భృశముద్విజమానో భగవతః
కర్మబంధవిధ్వంసనశ్రవణస్మరణగుణవివరణ -
చరణారవిందయుగలం మనసా విదధదాత్మనః
ప్రతిఘాతమాశంకమానో భగవదనుగ్రహేణానుస్మృత -
స్వపూర్వజన్మావలిరాత్మానమున్మత్తజడాంధబధిర -
స్వరూపేణ దర్శయామాస లోకస్య ॥ 3 ॥

తస్యాపి హ వా ఆత్మజస్య విప్రః పుత్రస్నేహోనుబద్ధమనా
ఆ సమావర్తనాత్సంస్కారాన్ యథోపదేశం విదధాన
ఉపనీతస్య చ పునః శౌచాచమనాదీన్ కర్మనియమా -

ననభిప్రేతానపి సమశిక్షయదనుశిష్టేన హి భావ్యం
పితుః పుత్రేణేతి || 4 ||

స చాపి తదు హ పితృసన్నిధావేవాసధీచీనమివ
స్మ కరోతి ఛందాంస్యధ్యాపయిష్యన్ సహ వ్యాహృతిభిః
సప్రణవశిరస్త్రిపదీం సావిత్రీం గ్రైష్మవాసంతికా -
న్మాసానధీయానమప్యసమవేతరూపం గ్రాహయామాస || 5 ||

ఏవం స్వతనుజ ఆత్మన్యనురాగావేశితచిత్తః
శౌచాధ్యయనవ్రతనియమగుర్వనలశుశ్రూషణాద్యౌప -
కుర్వాణకకర్మాణ్యనభియుక్తాన్యపి సమనుశిష్టేన
భావ్యమిత్యసదాగ్రహః పుత్రమనుశాస్య స్వయం
తావదనధిగతమనోరథః కాలేనాప్రమత్తేన
స్వయం గృహ ఏవ ప్రమత్త ఉపసంహృతః || 6 ||

అథ యవీయసీ ద్విజసతీ స్వగర్భజాతం మిథునం
సపత్న్యా ఉపన్యస్య స్వయమనుసంస్థయాపతిలోకమగాత్ || 7 ||

పితర్యుపరతే భ్రాతర ఏనమతత్ప్రభావవిదస్త్రయ్యాం
విద్యాయామేవ పర్యవసితమతయో న పరవిద్యాయాం
జడమతిరితి భ్రాతురనుశాసననిర్బంధాన్న్యవృత్సంత || 8 ||

స చ ప్రాకృతైర్ద్విపదపశుభిరున్మత్తజడబధిరే -
త్యభిభాష్యమాణో యదా తదనురూపాణి ప్రభాషతే కర్మాణి
చ స కార్యమాణః పరేచ్ఛయా కరోతి విష్టితో వేతనతో
వా యాచ్ఛయా యదృచ్ఛయా వోపసాదితమల్పం బహు మృష్టం
కదన్నం వాభ్యవహరతి పరం నేంద్రియప్రీతినిమిత్తం |
నిత్యనివృత్తనిమిత్తస్వసిద్ధవిశుద్ధానుభవానంద -

స్వాత్మలాభాధిగమః సుఖదుఃఖయోర్ద్వంద్వనిమిత్తయో -
రసంభావితదేహాభిమానః || 9 ||

శీతోష్ణవాతవర్షేషు వృష ఇవానావృతాంగః పీనః
సంహననాంగః స్థండిలసంవేశనానున్మర్దనామజ్జన -
రజసా మహామణిరివానభివ్యక్తబ్రహ్మవర్చసః కుపటా -
వృతకటిరుపవీతేనోరుమషిణా ద్విజాతిరితి బ్రహ్మ -
బంధురితి సంజ్ఞయాతజ్జజ్జనావమతో విచచార || 10 ||

యదా తు పరత ఆహారం కర్మవేతనత ఈహమానః
స్వభ్రాతృభిరపి కేదారకర్మణి నిరూపితస్తదపి
కరోతి కింతు న సమం విషమం న్యూనమధికమితి
వేద కణపిణ్యాకఫలీకరణకుల్మాషస్థాలీ -
పురీషాదీన్యప్యమృతవదభ్యవహరతి || 11 ||

అథ కదాచిత్కశ్చిద్ వృషలపతిర్భద్రకాల్యై
పురుషపశుమాలభతాపత్యకామః || 12 ||

తస్య హ దైవముక్తస్య పశోః పదవీం తదనుచరాః
పరిధావంతో నిశి నిశీధసమయే తమసా -
ఽఽవృతాయామనధిగతపశవ ఆకస్మికేన విధినా
కేదారాన్ వీరాసనేన మృగవరాహాదిభ్యః
సంరక్షమాణమంగిరఃప్రవరసుతమపశ్యన్ || 13 ||

అథ త ఏనమనవద్యలక్షణమవమృశ్య భర్తృకర్మ -
నిష్పత్తిం మన్యమానా బద్ధ్వా రశనయా చండికా -
గృహముపనిన్యర్ముదా వికసితవదనాః || 14 ||

అథ పణయస్తం స్వవిధినాభిషిచ్యాహతేన
వాససాఽఽచ్ఛాద్య భూషణాలేపస్తక్తిలకాదిభి -

రుపస్కృతం భుక్తవంతం ధూపదీపమాల్యలాజ -
 కిసలయాంకురఫలోపహరోపేతయా వైశస -
 సంస్థయా మహతా గీతస్తుతిమృదంగపణవఘోషేణ
 చ పురుషపశుం భద్రకాల్యాః పురత ఉపవేశయామాసుః || 15 ||

అథ వృషలరాజపణిః పురుషపశోరస్యగాసవేన
 దేవీం భద్రకాలీం యక్ష్యమాణస్తదభిమంత్రితమసి -
 మతికరాలనిశితముపాదదే || 16 ||

ఇతి తేషాం వృషలానాం రజస్తమఃప్రకృతీనాం
 ధనమదరజ ఉత్సిక్తమనసాం భగవత్కలా -
 వీరకులం కదర్థీకృత్యోత్పథేన స్వైరం విహరతాం
 హింసావిహారాణాం కర్మాతిదారుణం యద్భ్రహ్మభూతస్య
 సాక్షాద్భ్రహ్మర్షిసుతస్య నిర్వైరస్య సర్వభూత -
 సుహృదః సూనాయామప్యననుమతమాలంభనం తదుపలభ్య
 బ్రహ్మతేజసాతిదుర్విషహేణ దందహ్యమానేన వపుషా
 సహసోచ్ఛచాట సైవ దేవీ భద్రకాలీ || 17 ||

భృశమమర్షరోషావేశరభసవిలసితఘ్రుకుటి -
 విటపకుటిలదంష్ట్రారుణేక్షణాటోపాతిభయానక -
 వదనా హంతుకామేవేదం మహాట్టహాసమతిసంరంభేణ
 విముంచంతీ తత ఉత్పత్య పాపీయసాం దుష్టానాం
 తేనైవాసినా వివృక్షశీర్షాం గలాత్స్రవంతమ -
 సృగాసవమత్యుష్ణం సహ గణేన నిపీయాతిపానమద -
 విహ్వలోచ్చైస్తరాం స్వపార్షదైః సహ జగౌ
 ననర్త చ విజహార చ శిరః కందుకలీలయా || 18 ||

ఏవమేవ ఖలు మహదభిచారాతిక్రమః
 కార్తస్త్వేనాత్మనే ఫలతి || 19 ||

న వా ఏతద్విష్ణుదత్త మహదద్భుతం యదసంభ్రమః
 స్వశిరశ్చేదన ఆపతితేఽపి విముక్తదేహోద్యాత్మభావ -
 సుదృఢహృదయగ్రంథీనాం సర్వసత్త్వసుహృదాత్మనాం
 నిర్వైరాణాం సాక్షాద్భగవతానిమిషారివరాయుధేనా -
 ప్రమత్తేన తైస్తైర్భావైః పరిరక్ష్యమాణానాం
 తత్పాదమూలమకుతశ్చిద్భయముపసృతానాం
 భాగవతపరమహంసానాం || 20 ||

|| ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
 పంచమస్కంధే జడభరతచరితే నవమోఽధ్యాయః ||